

Louise Penny

Toți diavolii sunt aici

Traducere din limba engleză de
Ioana Văcărescu

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Mihaela Ionescu

Design copertă: Faber Studio
Ilustrație copertă: ©dariomuellerf/unsplash.com;
©Grant Faint/gettyimages.de

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Gabriela Anghel

Corectură:
Rodica Crețu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PENNY, LOUISE

Toți diavolii sunt aici / Louise Penny; trad. din lb. engleză de Ioana
Văcărescu. - București: Editura Trei, 2022
ISBN: 978-606-40-1287-6

I. Văcărescu, Ioana (trad.)

821.111

Titlul original: All the Devils Are Here
Autor: Louise Penny

Copyright © 2020 by Three Pines Creations, Inc.
All rights reserved.

Copyright © Editura Trei, 2022
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-1287-6

Capitolul 1

— Iadul este pustiu, Armand, a rostit Stephen Horowitz.

— Mi-ai mai spus. Și toți diavolii sunt aici? l-a întrebat Armand Gamache.

— În fine, poate nu chiar aici-aici, i-a răspuns Stephen, făcând un gest cu mâinile lui expresive.

„Aici-aici“ era grădina Muzeului Rodin, din Paris, unde Armand și nașul său se bucurau de câteva momente tihnite. Dincolo de zidurile muzeului se auzeau traficul, zgomotul și agitația metropolei.

Însă aici... aici era liniște. Liniștea aceea profundă care nu decurge doar din tăcere, ci și din familiaritate.

Din certitudinea că erau în siguranță. În grădina aceea. Împreună.

Armand i-a întins o *tartelette au citron* și a privit în jur relaxat. Era o după-amiază caldă și plăcută, de final de septembrie. Umbrele se întindeau tot mai departe de copaci, de statui, de oameni. Se alungeau. Se deformau.

Lumina ieșea învingătoare.

Copiii zburdau liberi, râzând și luându-se la întrecere pe pajiștea largă din fața *château*-ului. Câțiva părinți

tineri îi priveau de pe băncile din lemn, ale căror stinghii deveniseră cenușii cu trecerea anilor. Așa cum și părul lor avea să fie presărat cu fire cenușii, grizonante, peste ani și ani. Dar deocamdată erau relaxați, recunoscători pentru copiii lor și poate chiar mai recunoscători pentru clipa de liniște în absența copiilor, care se jucau în siguranță în locul acela.

Nici c-ar fi existat un loc în care să fi fost mai greu să ți-l imaginezi pe diavol.

Și totuși, a reflectat Armand Gamache, unde să găsești întunericul, dacă nu chiar lângă lumină? Ce triumf mai răsunător putea avea răul decât să nimicească o grădină?

Și nici n-ar fi fost prima oară.

— Mai ții minte..., a început Stephen, iar Armand s-a întors către bătrân; știa exact ce avea de gând să spună. Când ai hotărât s-o ceri în căsătorie pe Reine-Marie? Stephen a bătut ușor cu palma în banca pe care ședeau. Aici? Chiar un pic mai în față.

Armand i-a urmat gestul cu privirea și a zâmbit.

Era o poveste tare familiară. Stephen o istorisea la orice ocazie, și cu siguranță o invoca de câte ori nașul și finul își făceau pelerinajul în grădina aceea.

Locul care le era cel mai drag din Paris.

Grădina de pe domeniul Muzeului Rodin.

Ce decor putea fi mai bun, se gândise tânărul Armand cu mulți ani în urmă, pentru a o cere în căsătorie pe Reine-Marie? Avea inelul. Repetase ce avea de gând să-i spună. Pusese bani deoparte vreme de șase luni, din salariul modest de simplu agent al Sûreté du Québec, pentru călătoria la Paris.

Avea să o aducă pe femeia pe care o iubea cel mai mult pe lume în locul pe care îl iubea cel mai mult pe lume. Și avea s-o roage să-și petreacă restul vieții alături de el.

Bugetul nu-i permitea o ședere la hotel, așa că aveau să fie nevoiți să se cazeze la un hostel. Dar știa că pe Reine-Marie n-avea s-o deranjeze.

Erau îndrăgostiți și se aflau în Paris. Iar în curând aveau să fie logodiți.

Însă și de data aceea, Stephen le sărise în ajutor, oferindu-i tânărului cuplu splendidul său apartament din arondismentul VII.

Nu fusese prima oară când stătuse Armand acolo.

De fapt, el practic crescuse în acea elegantă clădire Haussmann, ale cărei ferestre uriașe, din podea până în tavan, dădeau spre Hôtel Lutetia. Vastul apartament avea parchet clasic din lemn, șemineuri din marmură și tavane înalte, care făceau ca încăperile să fie luminoase și aerisite.

Era Raiul pe Pământ pentru un puști curios, un apartament plin de cotloane și de firide misterioase. Șifonierul avea sertare false, create, nu încăpea îndoială, chiar pentru băieții aflați în căutarea unei ascunzători. Erau o mulțime de comori cu care să se joace, când Stephen nu era atent.

Iar mobila era perfectă pentru Țopăit pe ea.

Până se dezmembra.

Stephen era colecționar de artă și în fiecare zi alegea câte o lucrare, apoi îi povestea finului său despre creația respectivă și despre artiști. Cézanne. Riopelle și Lemieux. Kenojuak Ashevak.

Cu o excepție.

Micuța acuarelă atârnată chiar la nivelul privirii unui copil de nouă ani. Stephen nu vorbea niciodată despre

aceea, în mare parte pentru că, îi spusese la un moment dat lui Armand, nu era mare lucru de zis. Nu era chiar o capodoperă, ca celelalte. Cu toate acestea, tabloul avea ceva deosebit.

După câte o zi în care se plimbaseră prin marele oraș, se întorceau acasă istoviți, iar în timp ce Stephen pregătea o *chocolat chaud* în bucătăria înghesuită, micul Armand se oprea în fața tablourilor.

De fiecare dată, negreșit, Stephen găsea băiețelul în dreptul acelei mici acuarele, privind imaginea din ramă ca și cum s-ar fi uitat pe o fereastră. Se pierdea în imaginea sătucului liniștit, așezat într-o vale.

— N-are nicio valoare, îi spusese Stephen.

Însă, cu sau fără valoare, tabloul acela era preferatul micului Armand. Îl atrăgea mereu, la fiecare vizită. Simțea în adâncul inimii că orice lucru care putea insufla o asemenea pace, o asemenea liniște, era neprețuit.

Și avea bănuiala că nașul lui era de aceeași părere. Altfel, nu ar fi expus acuarela aceea alături de celelalte opere de artă.

Când băiatul avea nouă ani, la doar câteva luni după ce ambii părinți ai lui Armand muriseră într-un accident de mașină, Stephen îl adusese la Paris pentru prima oară. Se plimbaseră împreună prin oraș. Nu vorbiseră, îl lăsase pe băiețelul tăcut să stea cu gândurile lui.

În cele din urmă, Armand ridicase capul din pământ și începuse să observe împrejurimile. Bulevardele largi, podurile. Notre-Dame, Turnul Eiffel, Sena. Braseriile, unde parizienii ședeau la mese rotunde, cu tăblii din marmură, chiar pe trotuar, bând espresso, ori bere, ori vin.

La fiecare traversare, Stephen îl lua de mână. Îi strângea ferm mânăța până ajungeau cu bine pe partea cealaltă.

Și astfel, treptat, Armand și-a dat seama că era în siguranță, că avea să fie întotdeauna în siguranță alături de bărbatul acela. Și că avea să ajungă pe partea cealaltă.

Și, încet-încet, a revenit la viață.

Aici. În Paris.

Apoi, într-o dimineață, nașul lui îi spusese:

— Astăzi, *garçon*, o să mergem în locul meu preferat din tot Parisul. Și pe urmă o să mâncăm o înghețată la Hôtel Lutetia.

Porniseră pe Boulevard Raspail și cotiseră la stânga pe Rue de Varenne. Trecuseră pe lângă magazine și patiserii. Armand zăbovisese în fața vitrinelor, privind cu jind la mille-feuilles, la madlene și la *pains aux raisins*.

Se opriseră la una dintre patiserii, iar Stephen cum-părase câte o *tartelette au citron* și îi dăduse lui Armand să țină punguța de hârtie.

Apoi au ajuns. Era o simplă deschizătură într-un zid. O ușă.

După ce au plătit biletul, intrară.

Armand, cu gândul numai la bunătățile din pungă, de-abia dacă remarcase peisajul. Plimbarea era mai curând o îndatorire, înainte de a primi recompensa dulce.

Deschisese punga și se uitase în ea.

Stephen își pusese mâna pe brațul băiatului și îi spusese:

— Răbdare. Ai răbdare. Odată cu răbdarea vine alternativa, iar odată cu alternativa vine puterea.

Cuvintele acelea nu însemnaseră nimic pentru băiețelul înfometat, poate doar că nu avea încă voie să-și mănânce desertul.

Nemulțumit, Armand închisese punga, apoi se uitase în jur.

— Ei, cum ți se pare? îl întrebaseră Stephen când văzuse că micul lui fin face ochii mari de uluire.

Îi citise deja gândurile. La drept vorbind, nici nu era prea dificil.

Cine ar fi bănuiră că un asemenea loc putea exista oriunde pe lumea asta, și cu atât mai puțin așezat, practic ascuns, între asemenea ziduri înalte, în mijlocul orașului? Era o lume în sine. O grădină fermecată.

Dacă ar fi fost singur, Armand ar fi trecut pe lângă ea, concentrat asupra desertului interzis, fără să descopere ce se afla dincolo de ziduri. Fără să vadă frumosul *château* cu ferestrele lui înalte și cu terasa vastă.

Cu toate că nu era deloc lipsit de entuziasm, copilul era deja obișnuit cu clădirile impozante din Paris. Orașul era plin de asemenea clădiri. Ce îl uluia acum era domeniul din jurul muzeului.

Pajiștile cu iarbă tunsă, copacii ale căror coroane aveau forma unor conuri. Fântânile.

Dar spre deosebire de uriașa Jardin du Luxembourg, care părea creată pentru a-și impresiona vizitatorii, grădina aceasta era aproape intimă.

Apoi erau statuile. Presărate ici și colo prin verdeață. Ca și cum așteptau cuminți. Îi așteptau pe ei.

Din când în când se auzea tânguirea unei sirene, ce răzbătea din lumea de afară. Un claxon. Un strigăt.

Însă pentru Armand, toate acestea nu făceau decât să întărească sentimentul de pace, de tihnă deplină, pe care îl trăia în grădină. O pace cum nu mai simțise de la acea bătaie ușoară în ușă.

Se plimbaseră încet și, pentru prima oară, Stephen nu îl condusesese, ci îl urmăse pe băiat, în timp ce Armand se oprea în fața fiecărei statui a lui Rodin.

Dar băiatul se tot uita peste umăr. La grupul statuar de la intrarea — și ieșirea — grădinii.

În cele din urmă, Armand se întorsese acolo și rămăsese în fața statuii, hipnotizat.

— Burghezii din Calais, îi spusese Stephen cu o voce joasă, domoală. În timpul Războiului de o sută de ani, regele Angliei, Edward, a supus portul francez Calais unui asediu necruțător.

Îl privise pe Armand, ca să vadă dacă-l asculta, dar era greu de zis.

— A fost o situație de criză pentru localnici. De blocada englezilor nu puteau trece nici mâncarea, nici proviziile de tot felul. Regele Franței, Filip, ar fi putut purta tratative. Ar fi putut negocia. Ar fi putut ușura situația orașului. Însă n-a făcut nimic, i-a lăsat să moară de foame. Și chiar au murit de foame. Bărbați, femei, copii au început să piară.

Armand se întorsese și ridicase privirea spre Stephen. Poate că băiatul nu înțelegea războiul, dar cu siguranță știa ce înseamnă moartea.

— A făcut regele așa ceva? Ar fi putut să-i ajute, dar i-a lăsat să moară?

— Amândoi regii au făcut-o. Da. Ca să câștige. Așa sunt războaiele.

Văzuse nedumerirea și tristețea din ochii adânci, căprui, ai băiatului.

— Vrei să-ți mai povestesc?

— *Oui, s'il vous plaît*, i-a răspuns Armand și s-a întors din nou către statuie, către oamenii împietriți în timp.

— Chiar când situația era pe cale să se transforme într-o catastrofă cumplită, regele Edward a făcut un lucru la care nu se aștepta nimeni. A decis să se îndure de oamenii din Calais. Dar a pus o condiție. Avea să cruțe orașul, dacă cei mai importanți șase cetățeni ai lui se predau. Nu a spus-o de-a dreptul, dar toată lumea știa că aveau să fie executați. Ca avertisment pentru oricine i s-ar mai fi împotrivit. Acești șase oameni aveau să moară, ca ceilalți să supraviețuiască.

Stephen văzuse cum umerii micuți ai băiatului se ridică, apoi se coboară iar.

— Cel mai de văză cetățean, Eustache de Saint-Pierre, s-a oferit primul. E cel de-acolo, a adăugat, arătând spre una dintre statui, un bărbat slab, cu o expresie sumbră. Apoi i s-au alăturat alți cinci bărbați. Li s-a spus să se dezbrace până la izmene, să-și pună la gât câte un laț și să iasă la porțile cetății, aducând cheile orașului și ale castelului. Asta au și făcut. Burghezii din Calais.

Armand a ridicat capul și a privit lung chipul lui Eustache. Spre deosebire de toate celelalte statui pe care le văzuse în Paris, aici nu găsea nimic glorios. Nu era niciun înger, gata să-i ridice pe oamenii aceia în Paradis. Nu era vorba despre un sacrificiu neînfricat. Oamenii aceia nu mășăluiau cu frunțile sus, spre un martiriu plin de glorie.

Băiatul nu vedea pe chipurile lor decât suferință. Disperare. Resemnare.

Burghezii din acel oraș de la malul mării erau înfricoșați. Dar s-au sacrificat, oricum.

Băiețelului începuse să-i tremure bărbia, iar Stephen se întrebase dacă nu cumva mersese prea departe cu povestea aceea.

Atinsese ușor umărul finului său, iar Armand se întorsese și-și îngropase fața în puloverul lui Stephen, încolăcindu-și brațele în jurul lui, nu atât îmbrățișându-l, cât agățându-se de el. Așa cum te-ai prinde de un stâlp, ca să nu te ia pe sus un șuvoi nestăvilit.

— Au fost salvați, Armand! se grăbise Stephen să-i spună, lăsându-se în genunchi și strângând în brațe băiețelul care acum plângea în hohote. N-au fost executați. Regele i-a cruțat!

Lui Armand îi trebuiseră câteva momente ca să înțeleagă. În cele din urmă, retrăgându-se din îmbrățișare, se ștersese la ochi cu mâneca și-l privise pe Stephen.

— Chiar?

— *Oui.*

— Vorbești serios? Nu zici doar așa?

Armand înghițise în sec, răsuflând greu, ca și cum un nod în gât i-ar fi îngreunat respirația.

— Foarte serios, *garçon*. Au supraviețuit cu toții.

Băiețelul căzuse pe gânduri, uitându-se întâi la tenișii lui, apoi ridicând privirea spre ochii albaștri, senini, ai lui Stephen.

— Tu ai putea?

Stephen, care știa ce voia băiatul să-l întrebe, aproape că răspunsese „Da, bineînțeles“. Dar se opri. Băiatul merita un răspuns sincer.

— Să-mi dau viața așa? Pentru oamenii pe care îi iubesc, da.

Strânsese ușor umerii slăbuți ai băiatului și zâmbise.

— Dar pentru niște străini?

Stephen, care abia începea să-și cunoască finul, își dăduse seama că nu avea să se mulțumească cu cel mai

simplicu răspuns. Copilul acela avea un fel de perseverență tăcută, însă neabătută.

— Așa sper, dar, sincer...? Nu știu.

Armand dăduse din cap și apoi, întorcându-se spre statuie, se îndreptase de spate.

— A fost crud, rostise el cu fața spre Burghezi. Ce a făcut regele. Că i-a lăsat să creadă că or să moară.

Nașul lui încuviințase.

— Dar a fost milos fiindcă i-a cruțat. Tu știi deja că viața poate fi crudă. Dar poate fi și plină de compasiune. Plină de minuni. Să nu uiți asta. Trebuie să hotărăști chiar tu, Armand. Ce-o să fie mai important pentru tine? Nedreptatea sau toate lucrurile minunate care se întâmplă în lume? Ambele sunt adevărate, ambele sunt reale. Ambele trebuie să fie acceptate. Dar care va avea mai multă greutate pentru tine? A bătut ușurel cu degetele în pieptul băiatului. Nenorocirile sau minunile? Compasiunea sau cruzimea? Drumul tău în viață va depinde de această hotărâre.

— Și răbdarea? îl întrebuse Armand, iar Stephen întrezărise ceva ce nu mai văzuse până atunci în el — un strop de viclenie.

Deci băiatul îl ascultase. Înțelesese tot ce-i spusese. Și în clipa aceea Stephen Horowitz își dăduse seama că trebuia să fie foarte atent cu băiețelul acela deosebit de inteligent.

În fața Burghezilor nu era nicio bancă, așa că Stephen îl dusesse pe Armand până în fața operei lui preferate a lui Rodin.

Deschiseseră punguța de hârtie și își mâncaseră tartele în fața Porților Iadului. Stephen îi povestise despre capodopera aceea remarcabilă, în timp ce-i scutura zahărul pudră de pe pulover.

— Tot nu-mi vine să cred, i-a spus Stephen cincizeci de ani mai târziu, în timp ce stăteau în fața aceleiași statui și mâncau *tartelettes au citron*, c-ai hotărât s-o ceri în căsătorie pe Reine-Marie în fața Porților Iadului! Dar nu știu de ce mă mir, că doar ție ți s-a părut o idee bună și să-i duci cadou mamei ei o pompă pentru desfundat toaleta, când te-a dus fata să te prezinte părinților.

— Îți mai aduci aminte chestia asta!

Sigur că-și aducea aminte. Stephen Horowitz nu uita nimic.

— Slavă Domnului că ai venit să te sfătuiești cu mine înainte s-o ceri în căsătorie, *garçon*.

Armand a zâmbit. În ziua aceea de primăvară, cu treizeci și cinci de ani în urmă, nu mersese la biroul lui Stephen, aflat sus, într-un zgârie-nori cu vedere asupra Montréalului, ca să-i ceară sfatul. Voise doar să-și anunțe nașul că hotărâse să-și ceară în căsătorie iubita, după doi ani petrecuți împreună.

Auzind vestea, Stephen se ridicase de la birou și-l îmbrățișase pe tânăr, strângându-l la piept. Apoi încuviințase rapid și se întorsese cu spatele. Scoțând o batistă, se uitase pe geam o clipă. Spre Mount Royal, care domina orașul. Spre cerul senin. Apoi se întorsese din nou și-l privise pe tânărul pe care îl cunoștea de când se născuse.

Acum era mai înalt decât el, bine făcut. Ras ireproșabil, cu păr negru, ondulat, și ochi căprui, adânci, în același timp serioși și blânzi. Însă păstrându-și acea sclipire de viclenie.

Armand plecase de acasă și făcuse facultatea la Cambridge, ca să învețe engleză, însă, în loc să studieze dreptul

sau afacerile, așa cum îl sfătuisese nașul lui, la întoarcerea în Québec tânărul se înscriesese la Academia Sûreté.

Făcuse alegerea.

Iar apoi își găsisese și minunea. I se înfățișase sub forma unei tinere bibliotecare de la Bibliothèque et Archives Nationales din Montréal, pe numele ei Reine-Marie Cloutier.

După vestea cea mare, Stephen își scosese finul la prânz, în apropiere, la Ritz, ca să sărbătorească.

— Unde vrei s-o ceri în căsătorie? îl întrebase.

— Încearcă să ghicești.

— La Paris.

— *Oui*. Ea n-a fost niciodată acolo.

Armand și nașul lui se întorseseră la Paris în fiecare an. Explorau orașul, descopereau câte un local nou. Își încheiau plimbările cu o înghețată la Hôtel Lutetia, care se afla peste drum de apartamentul lui Stephen. Chelnerii se dădeau peste cap să-i facă pe plac băiatului, chiar și după ce ajunsese bărbat în toată firea.

Bunica adoptivă a lui Armand, Zora, care îl crescuse, nu era de acord ca băiatul să meargă la hotelul acela, însă au trecut ani întregi până ca Armand să înțeleagă de ce.

— Țasta o să fie micul nostru secret, îi spunea Stephen.

Nici de Stephen nu era Zora prea încântată. Deși, din nou, aveau să treacă mulți ani până când Armand avea să afle motivul. Și avea să afle că acea *crème glacée* de la Lutetia era cel mai insignifiant dintre secretele nașului său.

Savurând un pahar cu șampanie la Ritz-ul din Montréal, Armand îi povestise lui Stephen planurile pentru cererea în căsătorie.

Când încheiase, nașul lui îl privea lung.

— Doamne, Dumnezeu, *garçon*! La Porțile Iadului? Serios, și zici că oamenii ăia chiar ți-au dat un pistol?

Stephen nu împlinise șaiszeci de ani pe atunci și era într-un moment de vârf al vieții. Magnatul intimida toată suflarea din jurul lui. Armand bănuia că și mobila tremura când intra Stephen Horowitz într-o încăpere.

Nu era vorba doar de personalitatea lui puternică și de uriașa avere pe care o sporea și o manevra neîncetat, ci și de faptul că nu ezita să-și folosească puterea și banii pentru a-i distruge pe cei pe care îi bănuia a fi escroci.

Uneori îi lua ani întregi, dar în cele din urmă îi nimicea. Putere. Și răbdare. Stephen Horowitz le stăpânea desăvârșit pe amândouă.

Era cu adevărat bun la suflet și nemilos în mod fățiș. Iar când își întorcea ochii de un albastru intens oțelit spre cei din jur, oamenii se cutremurau.

Dar nu și Armand.

Nu pentru că n-ar fi fost niciodată scrutat cu acea privire de oțel, ci pentru că lucrul de care se temea Armand cel mai mult nu era că Stephen i-ar fi putut face rău. Se temea să nu-i facă el rău lui Stephen. Să nu-l dezamăgească.

Îl contrazisese. Îi explicase că o iubea pe Reine-Marie, cum iubea și grădina aceea liniștită, din mijlocul Parisului.

— Ce alt loc mai bun în care s-o cer în căsătorie?

— Nu știu, îi răspunsese Stephen cu o sclipire sarcastică în ochii azurii. La metrou? În catacombe? La morgă? Pentru numele lui Dumnezeu, *garçon*, oriunde, dar nu la Porțile Iadului!

După o clipă de gândire, Armand chicotise. Înțelesese ce voia Stephen să spună.

Adevărul era că el nu se gândise la banca aceea ca fiind cea din fața Porților Iadului. Pentru el, era locul unde găsisse un strop de libertate față de suferința aceea zdrobitoare. Acolo descoperise că pacea era posibilă. Acolo simțise fericirea, cu cremă de lămâie pe bărbie și cu zahăr pudră pe pulover. Își găsisse refugiul, alături de nașul lui, chiar în fața Porților Iadului.

— O să-ți spun eu unde trebuie s-o ceri în căsătorie, adăugase Stephen.

Și chiar îi spusese.

Asta se întâmplase cu treizeci și cinci de ani înainte. Armand și Reine-Marie aveau doi copii mari acum. Daniel și Annie. Aveau trei nepoți. Se aflau în Paris pentru că Annie avea să nască în curând — cel de-al doilea copil al ei.

Finul era acum la vârsta pe care o avea nașul când purtaseră conversația despre cererea în căsătorie. Înalt, cu o constituție voinică, Armand avea acum părul grizonant, iar figura îi era brăzdată de ridurile lăsate de trecerea timpului și de povara deciziilor dificile.

O cicatrice adâncă de pe tâmplă era pecetea muncii lui. Prețul vieții de înalt ofițer în Sûreté du Québec.

Dar mai avea și alte riduri. Riduri mai adânci. În jurul ochilor, al gurii. Riduri de expresie, riduri de la râs.

Și ele dezvăluiau hotărârile luate de Armand de-a lungul vieții. Și lucrurile cărora le acordase greutate.

Stephen avea acum nouăzeci și trei de ani și, deși devenea tot mai fragil, încă era formidabil. Încă mergea la birou în fiecare zi și încă îi teroriza pe cei care trebuiau să stea cu frica, dacă nu Dumnezeu, atunci de nașul lui Armand.

Pentru rivalii lui de afaceri nu ar fi fost o surpriză că statuia preferată a lui Stephen Horowitz era Porțile Iadului, de Rodin. Cu faimoasa imagine a Gânditorului. Și, sub el, sufletele care se prăvăleau în abis.

Și de data aceasta, nașul și finul stăteau alături, pe bancă, și își savurau desertul sub razele călduțe ale soarelui.

— Slavă Domnului că te-am convins s-o ceri în căsătorie în Jardin du Luxembourg, a rostit Stephen.

Armand era pe cale să-l corecteze. Nu în grădina aceea o ceruse de nevastă, ci în alta.

Însă s-a oprit și și-a privit lung nașul.

Începea, în cele din urmă, să se piardă...? Era cât se poate de normal, la nouăzeci și trei de ani, și cu toate astea era de neconceput pentru Armand. S-a întins ușor și a scuturat un pic de zahăr pudră de pe vesta lui Stephen.

— Ce mai face Daniel? l-a întrebat bătrânul, dându-i mâna la o parte.

— E bine. Roslyn s-a întors la muncă, la firma de design, acum, că fetele merg la școală.

— Și Daniel e mulțumit de postul de aici, din Paris, de la bancă? Are de gând să rămână?

— *Oui*. Ba chiar a fost avansat.

— Da, știu.

— De unde știi?

— Am afaceri cu banca. Mi se pare că acum e în departamentul de capital de risc.

— Da. Datorită ție...

— Datorită mie a fost avansat? Nu. Dar mă mai întâlnesc cu el uneori, când sunt la Paris. Mai stăm de vorbă. E un băiat bun.

— Da, știu.